

רע"פ 3652/17 - אושרי איפרח נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3652/17

לפני:
כבוד השופט ס' גוברמן
אושרי איפרח

המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בירושלים מיום 19.3.2017 בעפ"ג
7270-02-17 שניתן על ידי כבוד השופטים: ר' כרמל, כ'
מוסק וש' רנר

עו"ד אריאל הרמן

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ר' כרמל, כ' מוסק והשופטת ש' רנר) בעפ"ג 5270-02-17 מיום 19.3.2017, במסגרתו נדחה ערעור על הכרעת דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט א' סלע) בת"פ 4707-01-15 מיום 15.12.2016.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום אשר ייחס לו עבירה של החזקת נשק, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום, ביום 28.9.2016 החזיק המבקש לבנת חבלה במשקל של כ-500 גרם, המכילה חומר נפץ מרסק מסוג TNT, במחסן הסמוך לבית אביו שבו הוא משתמש בקביעות. המבקש הורשע בעבירה זו, ובגינה גזר עליו בית משפט השלום עונש של 6 חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת נשק מסוג פשע; ו-6 עמוד 1

חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת נשק מסוג עוון.

3. המבקש ערער על הרשעתו לבית המשפט המחוזי. בערעורו, טען כי אשמתו לא הוכחה מעבר לספק סביר וכי הוא הפריך את "חזקת המקום" במאזן ההסתברויות הנדרש; כי שגה בית משפט השלום בקובעו כי הוא, ולא בני משפחתו, החזיק במטען, ומשכך מהווה העמדתו לדין אכיפה בררנית; וכי נפלו טעויות בקביעות עובדתיות ומשפטיות שונות של בית משפט השלום.

בפסק דינו עמד בית המשפט המחוזי על הוראות החוק והפסיקה בדבר "חזקת המקום" ולא מצא להתערב בקביעות המבוססות של בית משפט השלום, תוך שציין כי המבקש לא הביא ולו ראשית ראיה לכך שאחד מבעלי הגישה למחסן הוא בעליו של המטען.

4. בבקשתו זו, המבקש גורס כי עניינו מעורר שאלה משפטיות בעלת חשיבות, והיא כדבריו האנומליה המאפשרת את קביעת אשמתו של אדם בעבירה פלילית באמצעות הוכחה במאזן הסתברויות בלבד. המבקש טוען כי מאחר שבפסק דינו המרשיע קבע בית משפט השלום כי קיים ספק בדבר שיוך המטען אליו, מתעוררת סוגיה עקרונית זו במלוא עוזה בבקשתו. עוד סבור המבקש כי יש לקבל את בקשתו לנוכח שגיאותיהן של הערכאות הקודמות בקובען כי לא הפריך את "חזקת המקום". שגיאות אלו, כמו גם אכיפת החוק באופן בררני כלפיו, גרמו לו לשיטתו עיוות דין חמור.

5. אין בידי לקבל את הבקשה. הלכה היא כי אין מעניקים רשות ערעור שנייה אלמלא הבקשה מעוררת סוגיה עקרונית, בעלת חשיבות כללית - משפטית או ציבורית (ר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) פ"ד לו(3) 123 (1982)); או מעוררת שיקולי צדק ייחודיים לנסיבות אותו מקרה (רע"פ 5066/09 אוהיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). איני סבור כי תנאים אלה מתקיימים בעניינו של המבקש. ואפרט.

ראשית, לא מצאתי ממש בטענת המבקש שלפיה הרשעתו באמצעות "חזקת המקום" מעוררת סוגיה עקרונית. בית משפט זה נדרש בעבר לטענה בדבר פגיעתה של החזקה הקבועה בסעיף 144(ד) ביכולתו של אדם להוכיח את חפותו, וכך קבע בנושא זה:

"הקושי עליו מצביע הסניגור עשוי אמנם להתעורר בנסיבות עובדתיות שונות הנתונות לשליטתן של חזקות שבדין. אך הדרך להתגבר על הקושי הזה איננה בהסתלקות מן החזקה, אלא בקביעת מידת ההוכחה הנדרשת לסתירתה. בידוע, אמנם, שחזקה שבדין מעבירה לכתפי הנאשם את נטל השכנוע, ומשמעות הדבר היא, שעליו להביא הוכחה לסתירת החזקה במידה הנדרשת מתובע במשפט אזרחי, ואין הוא יוצא ידי חובה בהבאת ראיה שיש בה אך כדי לעורר ספק (ע"פ 127/50 [2], בעמ' 969-972). אך ברי, שמידת ההוכחה הנדרשת עשויה להשתנות ממקרה למקרה (ע"פ 232/55 [3], בעמ' 2063), ובקביעתה יש להתחשב, בין היתר, גם ביכולתו האובייקטיבית של הנאשם להוכיח, על רקע הנסיבות העובדתיות הקונקרטיות, את העובדה השלילית הנדרשת לסתירת החזקה" (ע"פ 4941/90 מדינת ישראל נ' אלוש, פ"ד מו(4) 181, 184 (1992)).

בבקשתו משליך המבקש יהבו על כינונו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ועל חקיקת תיקון 39 לחוק העונשין, אשר מעוררים לשיטתו את הצורך לסטות מהלכה ותיקה זו ומהלכות דומות שקדמו לה. ברם, אף בכך אין משום חידוש. עיון בפסיקותיו של בית

משפט זה מלמד כי הדרישה לסתירת החזקה ברמת הוכחה אשר עשויה להיות גבוהה מדרישת הספק הסביר עומדת בעינה גם בימינו (השוו: רע"פ 2281/15 חדיג'ה נ' מדינת ישראל (27.4.2015); ע"פ 4495/03 וואהב נ' מדינת ישראל (12.1.2004)), וזאת אף לנוכח טענות חוזרות בדבר הנטל שבו נדרשים נאשמים לעמוד בעטיה (השוו: רע"פ 2220/06 חוסייני נ' מדינת ישראל (13.3.2006)). בבקשתו של המבקש, אם כן, אין כדי לחדש בנושא, והיא אינה חורגת מעבר לנסיבותיו הפרטניות.

שנית, לא מצאתי לקבל את טענות המבקש לעיוות דין חמור אשר נגרם לו. טענותיו בדבר הפרכת החזקה והאכיפה הבררנית כלפיו הובאו הן לפני בית המשפט המחוזי והן לפני בית המשפט השלום וזכו להתייחסות ממצה בפסקי דינם, ומשכך אינני מוצא לשעות לבקשתו על בסיסן.

6. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"א באייר התשע"ז (7.5.2017).

ש ו פ ט